

Uhusiano-tiedote

Uhusiano r.y.

Sisällys

Pientenkö kansalaisjärjestöjen Kepa?

Vilppu Palmberg s. 1

Näkökohtia kehitysyhteistyön vapaaehtoisuudesta

Tiina Kontinen s. 2

Kolme tietä Tansaniaan - kolme kertomusta

Kuinka minusta tuli minä

Leo Lindstedt s. 4

Lannistumatonta

optimismia *Harri Kivelä* s. 6

Yhteisen hyvän etsimistä

Marja-Liisa Swantz s. 9

Kepaa juurta jaksan s. 11

Gerald Mathei *Heli Pimenoff* s. 14

Gerald lähtee matkalle *Ville Pimenoff*

s. 15

Uhusiano r.y. s. 16

Pientenkö kansalaisjärjestöjen Kepa?

Vilppu Palmberg, Uhusiano r.y.:n puheenjohtaja

Elokuisessa Uhusiano-seminaarissa käytiin mielenkiintoista keskustelua Kepan roolista. Onko Kepan keskeinen tehtävä toimia kansalaisjärjestöjen etujärjestönä vai pitäisikö sen lähtökohtana olla palvelujärjestönä toimiminen. Marja-Liisa Swantz, joka kertoi olleensa perustamassa Kepaa, sanoi että Kepa perustettiin

kehitysyhteistyötä tekevien kansalaisjärjestöjen palvelujärjestöksi. Mitä palvelua pienet Uhusianon ja sen jäsenjärjestöjen kaltaiset järjestöt sitten haluavat?

Pienten järjestöjen kannalta keskeisintä on saada apua hyvinkin käytännönläheisiin ongelmiin, muun muassa hakemusten tekemiseen, kuljetuksiin, majoitukseen jne. Kuten Tiina Kontinen kertoi seminaarissa tutkimuksessaan esiin tulleista vapaaehtoistyön motiiveista, ollaan hyvin käytännönläheisten asioiden kanssa tekemisissä. Keskeinen motiivi on auttaa toista ihmistä, ei muuttaa maailmanjärjestystä. Tällöin myös Kepalta tarvittava apu on hyvin käytännön läheistä: miten minä selviän epämiellyttävästä mutta pakollisesta byrokratiasta? Miten minä pääsen avuntarvitsijan luokse? Mitä teen jos lähetys ei tule perille tai rahat myöhästyvät tai matkatavarat menivät Keniaan? Kun tietää saavansa apua näihin asioihin voi keskittyä ihmisten auttamiseen.

Tuntuu, että Kepa itse on kokenut olevansa etupäässä (poliittinenko) etujärjestö, jonka keskeisenä tehtävänä on olla tekemässä globaalia kehityspolitiikkaa. Tietenkin globaali kehityspolitiikka vaikuttaa lopulta pientenkin järjestöjen toimintaan, mutta se tuntuu kuitenkin kovin kaukaiselta asialta, kun mietitään millainen viisumi pitäisi olla tai missä voim viettää yöni Dar es Salaamissa. En väitä, että etujärjestönä toimiminen pitäisi unohtaa, mutta sitä ei saa tehdä järjestöille annettavan palvelun kustannuksella.

Uhusiano-seminaarin teema oli vapaaehtoistyö: mikä saa ihmiset kiinnostumaan siitä, miten ihmiset jaksavat tehdä sitä nykyisen maailmanmenon tiukassa otteessa. Tiina Kontisen alustuksen lisäksi Marja-Liisa Swantz, Leo Lindstedt ja Harri Kivelä kertoivat omakohtaisia kokemuksia. Kannattaa lukea ja ihaila heidän rohkeuttaan ja voimiaan. Onneksi nämä kolme eivät ole ainoita, kukin meistä on omalla rohkeudellaan ja omalla voimillaan mukana, ainakin tänään.

Näkökohtia kehitysyhteistyön vapaaehtoisuudesta

Tiina Kontinen, Kepa

Motiivit ja motivaatio

Uhusiano-seminaari pidettiin tunnelmallisessa Sirkkalehdessä elokuussa 2007 Vammalan Roismalassa. Seminaarin teemana oli vapaaehtoisuus. Järjestöaktiivit etsivät vastausta kysymykseen, miksi oikeastaan tekevät vapaaehtoistyötä. Paikalle oli kutsuttu Kepan ja ulkoasiainministeriön edustajia ja seminaarin yhteydessä pidettiin myös Kepan Tansania-tapaaminen. Tämä artikkeli perustuu Uhusiano-seminaarissa pidettyihin vapaaehtoisuutta käsitteleviin alustuspuheenvuoroihin: Marja-Liisa Swantz, Leo Lindstedt ja Harri Kivelä kertoivat oman tarinansa vapaaehtoisuudesta ja Tiina Kontinen kertoi havaintojaan väitöskirjansa perusteella.

Vapaaehtoistyön motiivit

Tiina Kontinen kertoi, että Suomessa kehitysyhteistyön piirissä tehtyä vapaaehtoisuutta on tutkittu tähän mennessä vähän, mutta kasvava vapaaehtoistutkimus on käsitellyt vapaaehtoistyön motiiveja esimerkiksi terveyssektorilla, työttömien vertaisryhmissä ja kirkon piirissä. Tapio Leskisen väitöskirja *Globaalin auttajan arvot ja moraali* on esimerkki kehitysyhteistyötä ja ulkomaanapua käsittelevästä suomalaisesta tutkimuksesta. Vapaaehtoisuus ja pienten järjestöjen kehitysyhteistyö on ollut myös Kepan tutkija-toimijaverkoston teemana vuonna 2007. Alkuvuodesta 2008 ilmestyy julkaisu, jossa on muun muassa Tapio Leskisen ja professori Marianne Nylundin vapaaehtoisuutta käsittelevät artikkelit ja useampia toimijoiden tarinoita vapaaehtoisuudesta.

Altruismi ja individualismi...

Tapio Leskisen tutkimuksessa on perinteisesti eroteltu kaksi vapaaehtoistyön motiivien

peruslähtökohtaa: altruistinen ja individualistinen. Altruistinen motivaatio suuntautuu toisiin ihmisiin, individualistinen toimijaan itseensä ja hänen tarpeisiinsa. Yksittäisen vapaaehtoistyön tekijän motivaatiot ovat sekä toisiin että itseen liittyviä.

Vapaaehtoistyön motiivit saattavat myös muuttua esimerkiksi iän mukaan. Nuoren ihmisen elämänsä aikana nousevat tärkeäksi toisenlaiset motiivit kuin eläkeikää lähestyväällä vapaaehtoistyöntekijällä. On esimerkiksi eroteltu seuraavat seitsemän vapaaehtoistyön motiivia: arvot (auttaminen), sosiaalinen kanssakäyminen, oppiminen ja uuden ymmärtäminen, uramotiivit, itsensä suojelemaan liittyvät motiivit (esim. syyllisyyden väheneminen), itsensä kehittäminen sekä yhteisöstä huolehtiminen.

...tai oma kehitys

Tiina Kontisen omassa tutkimuksessa osallistumismotiiveja sivuttiin, mutta ne eivät olleet varsinaisesti tutkimuksen kohteena. Vapaaehtoisesti kehitysyhteistyöhankkeisiin Morogorossa osallistuvien suomalaisten järjestöaktiivien haastatteluiden (25) pohjalta nousivat esiin sekä altruistisia että individualistisia motiiveja. Altruistiset motiivit liittyivät auttamiseen ja hyvän tekemiseen. Näistä mainittiin avuksi oleminen, solidaarisuus, altruismi ja omaan hyväosaaisuuteen liittyvän huonon omantunnon puhdistaminen, yksilölliseen kehittämiseen liittyvät esimerkiksi maailmankuvan avartaminen, seikkailu, itsensä toteuttaminen, sosiaalisuus sekä mahdollisuus hyödyntää omia taitoja, haastattelutapauksissa Morogorossa.

Instituutio ja vapaaehtoisuus

Kehitysyhteistyöhankkeita voidaan katsoa monenlaisten motiivien ja intressien näkökulmasta. Toimijoiden henkilökohtaiset motiivit yhdistyvät järjestöjen tavoitteisiin sekä vielä institutionaalisempiin kehityspoliittisiin päämääriin. Kiinnostavaa järjestötoimijoiden kannalta onkin, miten nämä näkyvät käytännössä, esimerkiksi miten käytännössä yhdistetään itsensä kehittäminen ja seikkailunhalu paikallisen kansalaisyhteiskunnan tukemiseen.

Monesti hankkeissa törmätään myös kysymykseen siitä, tulisiko etelän kumppaneiden osallistua hankkeisiin vapaaehtoisesti ja missä määrin hanketyö on kumppaneille palkkatyötä. Rahoitussuhde tuo mukanaan oman jännitteensä: vapaaehtoisuuteen liittyy usein epävirallisuus, luottamus ja vapaat sosiaaliset suhteet, kun taas rahoitus tuo mukanaan tarpeen kontrolliin sekä suunnitteluun, raportointiin ja päätöksentekoon liittyvää byrokratiaa. Keskustelussa pohdittiinkin, miten henkilökohtaiset ystävyysuhteet ja hanketoiminta liittyvät toisiinsa.

Ystävyys ensin

Keskustelussa painotettiin ystävyysuhteiden merkitystä myös hanketyön onnistumiselle. Ystävyys ja hyvät henkilökohtaiset ihmissuhteet tuovat mukanaan luottamusta ja auttavat avoimen

keskustelun syntymistä. Avoimuuden ja hyvän yhteistyön ominaisuutena nähtiin esimerkiksi se, että etelän kumppanit uskalsivat kritisoida suomalaisten ideoita.

Uhusianon puheenjohtaja Vilppu Palmberg totesi: *"Olen itse huomannut pitkäkestoissa hankkeissa, että aluksi homma lähtee siitä, että he haluavat meiltä rahaa johonkin ja pelkäävät, että jos he sanovat näin ja näin, niin me emme anna heille rahaa. Sitten kun päästään sille tasolle, että ollaan ystäviä, niin silloin voidaan oikeasti kritisoida toista pelkäämättä sitä, että hanke kärsisi siitä. Eli toiminta muuttuu enemmän vapaaehtoisjärjestöystä vertaisryhmän toimintaan."*

Mutta äänensävy voi muuttua

Keskustelussa pohdittiin myös sitä, miten äänensävy ystävienkin kesken muuttuu sillä hetkellä, kun aletaan puhua hankkeista. Keskustelussa on aina mukana erilaisia piilovaikuttimia ja ulkopuolisia haamuja, kuten ulkoasiainministeriö tai Tansanian hallitus tai muut tahot, joilla on vaikutusvaltaa yhteistyön luonteeseen. Näiden vaikutusten tunnistamisessa hyvät ihmissuhteet ovat ensisijaisen tärkeitä. *"Tahdon sanoa sitä, että jos perussuhteet ihmisten välillä ovat hyvät, niin silloin riidat, jotka syntyvät asian yhteydessä, voidaan hoitaa jollakin lailla. Sen takia on tärkeätä, että ihmissuhteet ovat kunnossa, yleensä olemassa"*, painotti Marja-Liisa Swantz.

Ideoita: yhteistyö ilman hankerahoitusta

Hankerahoitukseen liittyvät säännöt ja kontrolli vaikuttavat paljon hankeyhteistyöhön sekä pohdituttavat vapaaehtoistyöntekijöitä. *"On sellainen ajatus, että kun tekee vapaaehtoistyötä, on vapaus, mutta kuitenkin onkin paljon reunaehtoja, jotka syövät vapautta ja tulee tunne, että miksi teen tällaista, kun en saa vapaasti tehdä"*, pohti Vilppu Palmberg. Keskusteluissa ideoitii sitäkin, millaista yhteistyö olisi, jos siihen ei tarvitsisi käyttää julkista rahoitusta, jos järjestö vaikkapa voittaisi lotossa ja haluaisi käyttää rahat

kehitysyhteistyöhön. Keskustelijat olivat sitä mieltä, että ilman tiukkoja rajoituksia hankkeissa käytettäisiin paljon enemmän aikaa molemminpuolisiin vierailuihin ja yhdessä oloon. Hankkeessa voitaisiin olla myös luovempia ja toimia tilanteiden mukaan. Jos yhdessä keksittäisiin kesken hanketta parempi idea, yhteistyön muotoja voitaisiin joustavasti muuttaa.

Gertrude Mmbaga ja Tiina Kontinen Uhusianon seminaarissa.

Ulkoasiainministeriön kansalaisjärjestöyksikön edustaja Leo Olasvirta toi esiin ajatuksen, että yksi vapaaehtoisen kehitysyhteistyön muoto voisi olla yritystoiminta. *"Ehdottaisin yhtä hyvää ideaa: yrityksen perustamista vapaaehtoistyönä, vapaaehtoinen jäisi sinne ja perustaisi yrityksen ja tässä olisi taas uusi vapaaehtoistyön muoto. Toisaalta enemmän tai myöhemmin se muuttuisi palkkatyöksi, sillä ei yritys voi ilman tuloja ja menoja ja budjettia toimia, mutta tässä kuitenkin muotoutuisi oma todellisuutensa, olla siellä paikalla ja pyörittää vaikka maatalousyritystä tai sienten poimintaa tai banaanien purkitusta ja tällä tavalla auttais"*, hän ideoi.

Harva järjestö kuitenkaan pystyy toimimaan ilman ulkoasiainministeriön hankerahoitusta. Perinteisesti lähetystyö on ollut tällaista toimintaa. *"Tansaniassa jo vuonna 1924, kauan ennen kehitysyhteistyörahoituksen alkua, lähetystyön osittain tukemissa kirkon kouluissa oli 100 000 oppilasta samaan aikaan kuin valtion kouluissa oli vain 5 000 oppilasta"*, muistutti Marja-Liisa Swantz.

Henkilöityminen, jatkuvuus, vastuu

Keskustelussa pohdittiin myös sitä, miten henkilökohtaiset ystävyysuhteet näkyvät hankkeen jatkuvuudessa. Ystävyysuhteet muodostuvat usein muutamien yksilöiden kesken, ja tämä ei välttämättä ole hyvä asia hanketoiminnan näkökulmasta. Jos tavoitteena on kansalaisjärjestöjen

harjoittama kehitysyhteistyö, jää toiminta liian harvojen hankenkareiden harteille. Tämä on ongelmallista siinä mielessä, että järjestö kokonaisuudessaan on vastuussa hankkeesta ja järjestön hallituksen pitäisi olla selvillä siitä, mitä hankkeessa tapahtuu ja osallistua sitä koskevaan päätöksentekoon.

Vapaaehtoistyössä vastuun ottaminen nähtiinkin yhdeksi haasteeksi. Esimerkiksi hallituksen jäsenenä oleminen voi perustua enemmän henkilökohtaisten kannusten hakemiseen kuin aitoon kiinnostukseen asiasta, ja vastuun ottamisen hetkellä "porukka voikin kutistua oleellisesti", kuten Vilppu Palmberg muotoili asian. Tärkeä kuitenkin on muistaa, että lain mukaan hallitus on vastuussa. "Yhdessä tapauksessa ajateltiin, että hankekoordinaattori on vastuussa, koska hän käytti väärin rahoja. Kuitenkin oikeudessa todettiin, että hallitus oli laiminlyönyt valvontavelvollisuutensa ja näin ollen hallitus oli ikään kuin laiminlyönnin kautta antanut tilaisuuden rikoksen tekemiseen ja todettiin, että tätä kavaltanutta ei voitu niin ankarasti rangaista kuin oli tarkoitus", muistutti Leo Olasvirta.

Pirkon hanke ja Frankin järjestö
Hankkeiden henkilöityminen näkyy myös yhteistyön käytännöissä Tansaniassa. Hankkeiden ei ajatella olevan järjestöhankeita, vaan on Pirkon hanke tai Matin hanke. Samalla tavalla Tansaniassa oleva kumppanijärjestö saattaa olla Frankin järjestö. Kepan Tansanian hankeneuvoja Anne Tarvainen on työssään huomannut hankkeiden henkilöitymisen. "Voi olla, että järjestö on täysillä mukana, mutta järjestön toiminta nojautuu paljon yhteen vahvaan henkilöön, ja vastuu kasaantuu tälle yhdelle henkilölle ja monesti Suomeen kommunikoidaan vain tälle yhdelle henkilölle. Ja tämä myös matkustaa Suomesta joka vuosi Tansaniaan", hän huomioi.

Käytännössä hankkeitten jatkuvuutta hankaloittaa se, että jos pitkään hankkeesta yksin vastuussa ollut henkilö

sairastuu tai muuten vetäytyy hankkeesta, seuraajan on vaikea tietää, mitä hankkeessa on tehty ja päätetty. "Jatkuvuuden puute näkyy käytännön asioissa, että kokousmuistioita ei kirjoiteta, ei tapaamismuistioita. Jos paikallinen johtaja sattuu sairastumaan, niin järjestöllä ei olekaan suomalaisen kumppanin kanssa käydyistä keskusteluista minkäänlaista muistiota. Uuden johtajan on aika vaikea lähteä vetämään hanketta", jatkoi Anne Tarvainen.

Motivaatio omassa elämässä

Vapaaehtoistyötä tekevät loppujen lopuksi ihmiset niin Suomessa kuin Tansaniassakin. Jokaisella on oma elämäntarinansa ja oma tiensä vapaaehtoistoimintaan. Tiina Kontisen väitöskirjassa Morogorossa hanketyötä tekevät toivat esiin viisi erilaista tapaa tulla mukaan vapaaehtoiseen hanketyöhön. Osa osallistujista oli ensin ollut aktiivinen suomalaisen järjestön kotimaan toiminnassa ja vähitellen kiinnostunut myös kehitysyhteistyöhankkeista. Toisten tietä hanketyöhön oli innostanut turistimatka Tansaniaan. Matkan aikana oli syntynyt halu auttaa, tehdä jotakin, ja sen jälkeen oli joko perustettu järjestö tai hakeuduttu jo hanketyötä tekevään järjestöön. Jotkut olivat tulleet mukaan tuttavapiirin innostamana. Muutamia oli motivoinut oman elämän vaikea tilanne Suomessa tai tarve saada jotakin uutta sisältöä elämään esimerkiksi lasten aikuistuttua. Vapaaehtoistyö ja Tansania toi uudenlaista ajateltavaa, vaihtelua arjen harmauteen sekä mahdollisuuksia olla hyödyksi. Nuoremmille tie hanketoimintaan liittyi usein opiskeluun ja esimerkiksi harjoittelujakson suorittamiseen jossakin järjestössä kehitysmaassa.

Kolme tietä Tansaniaan - kolme kertomusta

Uhusiano-seminaarissa kuultiin kolme erilaista kertomusta siitä, miten on päädytty vapaaehtoisuuteen, hanketyöhön ja Afrikkaan. Leo Lindstedt pohti koskettavassa tarinassaan oman perhetaustansa vaikutusta, Harri Kivelä kertoi Vaasan kehitysmaaseuran tarinan ja Marja-Liisa Swantz kuvasi sitä, miten Afrika ja Tansania on liittynyt hänen koko elämäänsä.

Kuinka minusta tuli minä

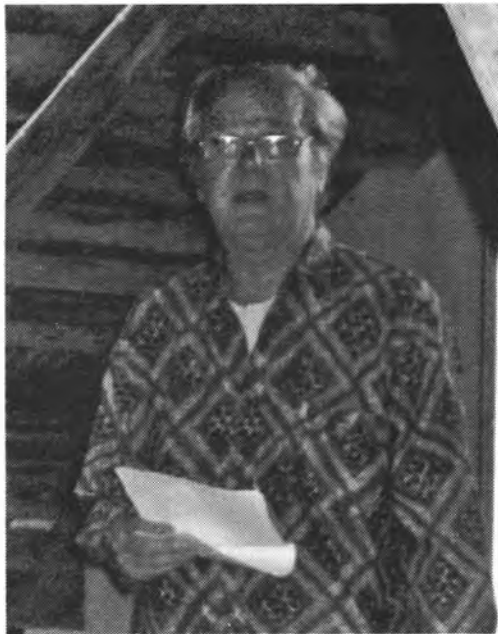
Leo Lindstedt, Hyvinkään kehitysmaayhdistys

Leo Lindstedt aloitti kertomalla omien vanhempiensa tarinan. Hänen äidinäitinsä kuoli, kun Leo Lindstedtin äiti oli seitsenvuotias. Tämä tapahtui kolme vuotta kansalaissodan jälkeen, jossa äidinäiti oli tapellut punaisten puolella. Leo Lindstedtin äiti oli kahdeksanlapsisen köyhän perheen nuorin. Neljätoistavuotiaana hän sai silmätulehduksen, joka väärin hoidettuna aiheutti sen, että hän eli loppuelämänsä

85 %:n näköinvalidina eikä koskaan pystynyt lukemaan normaalia kirjan tekstiä tai sanomalehtitekstiä.

Leo Lindstedtin isä puolestaan oli syntynyt venäläisen miehen ja suomalaisen naisen aviottomana lapsena, joka jo aivan pienenä annettiin ottolapseksi turkulaiseen perheeseen. Tässä perheessä oli hänen lisäksi oli kaksi omaa tytärtä. Leo Lindstedtin isällä ei koskaan ollut mahdollisuutta käydä kouluja ilmeisestä lahjakkuudestaan huolimatta.

Leo Lindstedt Uhusianon seminaarissa.

'Meidän Leo' on kiltti

Ainoana lapsena Leo Lindstedt kasvoi työläisperheessä, jossa vanhemmat eivät koskaan salanneet saati hävenneet juuriaan. "He aina kertoivat ja perustelivat, mitä ajattelivat yhteiskunnasta ja perustelivat valintoja, joita tekivät. Ei ollut niin kuin nykyään monilla on, että vanhemmat sanovat, että voit valita ihan mistä tahansa, minkälaisen elämäkatsomuksen tahansa. Se olisi vähän niin kuin menisi valintamyymälään katsomaan millainen hinta on tarjolla." "Turun Kupittaa ja Kerttulinmäki ja Uudenmaan tulli olivat nuoruuteni kasvuympäristöjä niin hyvässä kuin pahassakin. Omat muistikuvani ovat lähes pelkästään myönteisiä. Kotona

minusta tehtiin kiltti lapsi, meidän äiti sanoi aina, että 'meidän Leo' on kiltti. Vanhempieni kasvatuservoja kuvastivat sanonnat 'seura tekee kaltaisekseen' ja 'tottumus on toinen luonto'."

Äitini Robin Hood

"Hyvät kaverini olivat aina tervetulleita kotiimme. Äitini oli töissä liha- ja leikkelemyymälässä. Sieltä hän sai ihan luvankin perästä ottaa myymättä jäänyttä tavaraa. Vasta nyt olen hoksannut, että hän myös varasti, oli tällainen Robin Hood, ja auttoi kavereitani, jotka olivat vielä köyhemmistä kodeista kuin minä. Se on jättänyt syvät jäljet.

Isäni pelasi minun ja kavereideni kanssa kaikenlaisia pelejä, shakkia, jalkapalloa ja Monopolia, kapitalismin peruspeliä. Paljolti isän ansiota on se, että en voi sietää fuskaamista peleissä enkä millään muillakaan alueilla."

Auttamisesta ammatti

Kodin auttavainen ja rehellinen ilmapiiri viitoittivat Leo Lindstedtin elämää ja vähitellen auttamisesta tuli myös ammatti. Hän kävi oppikoulunsa porvarillisena ja laadukkaana tunnetussa Turun Suomalaisessa Yhteiskoulussa. Koulussa Leo Lindstedt kohtasi ihmisarvoista kohtelua ja oikeamielisyyttä. Oppikoulun jälkeen Leo Lindstedt aloitti yliopisto-opinnot ruotsin ja latinan opinnoilla ja siirtyi sitten opiskelemaan filosofiaa ja erityisesti etiikkaa. "Ryhdyin siis opiskelun avulla ottamaan selvää hyvästä elämästä ja sydämen sivistyksestä. Ihan sattumoisin aloin opiskella myös suojelu- ja parantamiskasvatusoppia. Se on minusta hieno nimi oppiaineelle, jossa pohditaan miten erilaisia ja poikkeavia lapsia pitää ensin suojella ja vasta sitten saattaa heidät yhteiskunnan täysivaltaisiksi jäseniksi. Nykyisin aineen nimi on erityispedagogiikka."

Epäsosiaalisuus on pitkään jatkunutta turvattomuutta

Leo Lindstedt kiinnostui aivan erityisesti niin sanotusti epäsosiaalisesti käyttäytyvistä nuorista. "Niinpä ajauduin sosiaalkasvatuksellisen Lemmilän vastaanottokodin johtajaksi Hyvinkään Ridasjärvelle. Helsingin kaupungilla oli siihen aikaan lastenhuoltolaitoksia, jotka oli tarkoitettu turvattomille lapsille, ja sitten suojelukasvatuslaitoksia, jotka oli tarkoitettu epäsosiaalisesti käyttäytyville lapsille." Leo Lindstedtin legendaarinen, hiljattain kuollut esimies Kaarlo Helasvuo opetti, että epäsosiaalisuus on vain pitkään jatkunutta turvattomuutta.

Lemmilän vastaanottokodissa Leo Lindstedt vakuuttui siitä, että sinne sijoitettujen kymmenen–neljätoistavuotiaiden poikien käyttäytyminen ei suinkaan johtunut geeneistä tai kallonmuodoista. "Vierastan sosiaalisen perinnöllisyyden käsitettä, jossa ajatellaan, että epäsosiaalisuus kulkee suvussa, että tavallaan se opitaan. Tällaisten asioiden takana ovat yhteiskunnalliset epäoikeudenmukaisuudet tai oikeudenmukaisuudet. Lemmilässä opin myös mustalaiskulttuurin puolustajaksi, siellä oli myös romaneja."

Vuonna 1981 Leo Lindstedt valittiin opettajaksi Kiljavan opistoon, jonka nimi silloin oli SAK:n ammattiyhdistysopisto. *"Minulle tuli mahdollisuus opiskella ja opettaa myös työoikeutta. Ammensen siihen roomalaisen tai myöhemmin syntyneen länsimaisen oikeuden 'oikeus ja kohtuus' -käsitettä, heikomman osapuolen eli työntekijän suojelusta."*

Hyvinkään kehitysmaayhdistys

Joskus 1980-luvun lopulla Iisalmen kehitys yhteistyöpaja sai SAK:n rauhanpalkinnon. Leo Lindstedt kävi Iisalmissa ja pyysi Kehypajan johtajaa Jaakko Autiota Hyvinkäälle puhumaan *"maailman huikkeimmasta ideasta, jossa yhdistettiin kehitys yhteistyö ja vaikeassa elämäntilanteessa olevien nuorten työllistäminen. Todella ainutlaatuinen ja hullu idea."*

Samoihin aikoihin Hyvinkäälle sitten perustettiin kehitysmaayhdistys. Se loi mahdollisuuden tehdä itse jotain konkreettista, pitää kauppaa, järjestää Mahdollisuuksien toreja ja lopulta mahdollisuuden vierailta Tansaniassa ja Morogorossa. *"Kerran meillä oli Mahdollisuuksien torin teemana 'lisää kehitysmaita'. Sen ideana oli, että jos kaikki maailman ihmiset kuluttaisivat niin vähän kuin ihmiset kehitysmaissa, niin maailma pelastuisi."*

Queen Lucy

Omasta mielestään Leo Lindstedt ei ole saanut aikaan mitään erityistä kehitys yhteistyössä, vaikka hänen nimensä jossain Mehayon rakennuksen seinässä lukeekin. Tärkeätä on ollut tutustua morogorolaisiin hyviin ihmisiin, mama Agnes Hellariin ja mama Linda Ngidoon. *"Muistan ikuisesti mama Agneksen vastauksen, kun kysyimme häneltä, mitä me suomalaiset voisimme tehdä: 'Te voitte auttaa taloudellisesti ja lähettää asiantuntija-apua, mutta tärkeintä on, että kasvatatte omat lapsenne oikeamielisiksi ja rehellisiksi.'" Tänä kesänä tapahtui sellaista, joka sai minut tuntemaan itseni myydyksi mieheksi. Meillä on ystävä Morogorossa, Blasi F. Mkenda ja hänen perheensä ihan heidän ensimmäisen lapsensa*

Queen Lucyn syntymästä alkaen. Olemme jatkuvasti perheen kanssa kirjeenvaihdossa. Queen Lucy on nyt neljätoistavuotias. Sain kirjeen häneltä tänä kesänä. Tässä on vastaus kysymykseen mistä motivaatio tulee."

Leo Lindstedtin puheenvuoron perusteella toimittaneet Tiina Kontinen ja Elina Puhto.

Lannistumatonta optimismia

Harri Kivelä, Vaasan kehitysmaaseura

Ensimmäinen vaihe: innostus

Vaasan kehitysmaaseuran pitkän linjan aktiivi Harri Kivelä kertoi Vaasan kehitysmaaseuran tarinan 1980-luvulta tähän päivään terveydenhoitosektorin näkökulmasta.

Vaasan ja Morogoron välinen yhteistyö alkoi Vaasan ja Morogoron ystävyyskaupunkisuhteena. Mukana olivat niin kaupunginvaltuusto, seurakunta kuin lääkäritkin. Kaupungin ehdotuksesta perustettiin kehitysmaaseura, joka on toteuttanut parinkymmenen vuoden aikana monenlaisia pieniä hankkeita. Viime vuosina yhteistyötä on lisännyt uusi, ulkoministeriön rahoittama kuntien välinen yhteistyö.

Mahdollisuuksien tori Vaasassa.

Harri Kivelä jakoi hanketyön kolmeen vaiheeseen: innostuksen vaihe, kyseenalaistamisen vaihe ja yhdessä miettimisen vaihe. *"Kaikki olivat innostuneita, yritettiin saada paljon ihmisiä mukaan tähän hommaan. Yksi meidän gynekologimme oli käynyt Morogorossa ja hänen videofilminsä innosti meitä lähettämään sinne tavaraa. Ensimmäisellä matkalla uskalsimme olla vain neljä päivää, kun emme olleet saaneet kutsua, emme vastausta ensimmäiseenkin kirjeeseemme. Tämä on ollut ongelma jatkossakin, kommunikation puute."*

Tavaroiden kerääminen ja pakkaaminen kontteihin oli Vaasassa innostunutta. Siihen liittyi myös Vaasan suomalaisen seurakunnan Jouko Sarasteen idea, ”että järjestetään torille suuri tapahtuma. Ruotsalaisen seurakunnan pappi keksi nimen *Möjligheternas tor*, *Mahdollisuuksien tori*. Kuinka ollakaan, idea levisi, parhaimmillaan varman kolmellekymmenelle paikkakunnalle.”

Kadonneet lakanat

Tavaroiden lähettäminen oli mukavaa, mutta kaikki ei sujunut odotetusti. Vierailujen aikana oli nähty, että Morogoron sairaalassa oli surkeita lakanoita, niitä pestiin käsin ja harjalla kloorivedessä, ei ollut saippuaa eikä kuumaa vettä. ”Päätimme ostaa tuhat lakanaa armeijan varastosta, Punainen risti maksoi ne. Ne olivat käytettyjä, paksuja, oikein sellaisia peutilakanoita, jotka kestäisivät varmaan vielä kymmenen vuotta. Vaan kuinka ollakaan, kun kontti saapui Morogoroon, lakanoita ei löytynyt mistään. Kaikki tuhat lakanaa olivat kadonneet. Vaasassa nuoret olivat kirjoittaneet jokaiseen lakanaan eteen ja taakse ja poikkipäin ja sivuille Morogoro Regional Hospital. Mutta kaikki olivat kadonneet.”

Samantyyppisiä ongelmia kohdattiin myös kuuman veden kanssa. Suomesta vietiin kattiloita veden keittämistä varten. ”Mutta ei se näin yksinkertaista ollut. Kun tulimme seuraavan kerran, katsoimme että kattilat olivat niin siistin näköisiä, että olikohan niitä paljon käytettykään. ’Kyllä niitä on käytetty’. Kysyimme mikä oli ongelmana. ’Ei ole hiiliä ollenkaan’. Sairaalan budjetissa ei ollut hiiliä.”

Osa vaasalaisista oli jo valmiita luopumaan kehitysyhteistyöstä. Ensimmäisessä vaiheessa pohdittiin myös sitä, kohdistuiko apu oikein. Siitä oltiin kuitenkin yksimielisiä, että apuun osallistuminen Suomessa oli innostavaa. ”Ei se aina varmaan oikein mennyt, mutta meillä pidettiin selvänä, että yhdessä on kiva tehdä jotakin. Konteissa oli kallista ja hyvää ja hyödyllistä, mutta myös harkitsematonta tavaraa joukossa. Toiminta yhdisti ihmisiä. Siinä mielessä ei

tämä ensimmäinen vaihe ihan surkea ollut.”

Toinen vaihe: kyselemistä, epäonnistumista ja onnistumista

Toisessa vaiheessa keskityttiin kyselemään enemmän morogorolaisilta, mikä heidän mielestään oli tärkein ongelma. Oli opittu, että se minkä kumppani kokee tärkeäksi, se myös onnistuu. Kysymyksiin tuli monenlaisia vastauksia: joskus ambulanssi, joskus video tai joskus verenpainemittareita. Oli vaikea löytää sairaalan väen mielestä kaikkein tärkeimmät, analysoidut tarpeet.

Yksi parhaista tätä valaisevista esimerkeistä oli kysymys kuumasta vedestä. Sitä ei ollut, hoitajat eivät halunneet pestä käsiään kylmällä vedellä ja hygieniä kärsi. Kehitysmaaseuralaiset ehdottivat, että katolle voitaisiin laittaa mustaa letkua, jossa vesi lämpiäisi. Vaasalaiset lähtivät toteuttamaan ideaa innostuksen vallassa perehtymättä kunnolla taustaan.

Pari vaasalaista laatikkoa mahtuisi vielä.

”Seuraavana vuonna kun menimme Morogoroon, meillä oli mukana insinööri, joka oli selvillä kaikista mahdollista letkuasiaan vaikuttavista seikoista. Sairaalan väki ei ollut ollenkaan kiinnostunut asiasta, koska sveitsiläiset olivat jo rakentaneet boileriteita jokaiselle osastolle vesihanavan viereen. Vettä tuli ilmaisella sähköllä, kaikki pelasi ja kaikki olivat hyvin onnellisia.” Ongelmaa ei ollut kuitenkaan lopullisesti ratkaistu. Seuraavana vuonna ei enää ollutkaan kuumaa vettä, ”koska kaikki boilerit olivat rikki ja kaikki sähkökontaktit olivat rikki. Nyt he olivat erittäin kiinnostuneita lämpimästä vedestä. Ja sitten vielä Tansanian valtio alkoi periä maksua sähköstä, sairaalaa ei ollut aikaisemmin joutunut tietämään, mitä sähkö maksaa.”

Onnistumisen kokemuksiakin oli. Anestesiassa alun perin vahtimestarin tasoinen työntekijä heilutti sitä palloa, jolla potilaaseen pumpattiin ilmaa. Happea ei ollut käytettävissä. Vaasan kehitysmaaseura sai lahjoituksena pulssioksimetrin, joka laitetaan potilaan sormeen ja josta koko ajan nähdään, onko hapetusta riittävästi. ”Uskon, että tämä on suurimpia asioita, joka on siellä turvallisuutta lisännyt.”

Eri tahojen välinen yhteistyö

Sitten tapahtui kolme asiaa. Ensimmäinen oli sellainen, että kun Morogoron Punainen risti koulutti sairaanhoitajia erittäin huonokuntoisessa rakennuksessa, niin kehitysmaaseuran avulla rakennus kunnostettiin. ”Me annoimme kaikki raaka-aineet ja kaiken mitä siihen tarvittiin, vesijohdot sisälle, katto ja kalterit ikkunoihin, jotta talo olisi turvallinen. Ja niinpä sitten Punainen risti alkoi saada tuloja huoneen vuokraamisesta. Toiseksi Vaasan rotarit hankkivat joka ikiselle opiskelijalle oppikirjat. Siihen mennessä opetus oli ollut toistamista: ’Tärkein bakteeri on streptokokki. Toistakaa’. Ja sitten toistettiin: ’Tärkein bakteeri on streptokokki.’”

Kolmas asia oli se, että kurssin opettajat lähetettiin pedagogiseen koulutukseen. Tämä koulutusyhteistyö tajuttiin hyödylliseksi ja onnistuneeksi ja se osoitti myös eri tahojen välisen yhteistyön tärkeyden. Vaasan kehitysmaaseuralla on ollut hankkeita terveys-, koulu- ja kirjastosektorilla. Yhteistyötä on ollut myös Åbo Akademin kanssa, joka on toteuttanut Morogorossa BA-, MA- ja tohtorinkoulutusohjelmia. ”Meille terveydenhoitoalan ihmisille yhteistyö muiden tahojen kanssa on antanut tavattoman paljon.”

Kolmas vaihe: mietitään yhdessä

Kolmatta vaihetta, todella yhdessä miettimisen vaihetta Harri Kivelä kuvasi niin, että hankkeissa ei pelkästään kysytä kumppaneiden tarpeita, vaan todella mietitään yhdessä, mikä on järkevää ja tarpeellista. Hyviä esimerkkejä tämän vaiheen hankkeista ovat seurakunnan

nuorille, peruskoululaisille ja opettajille suunnatut ja toteutetut hiv-hankkeet.

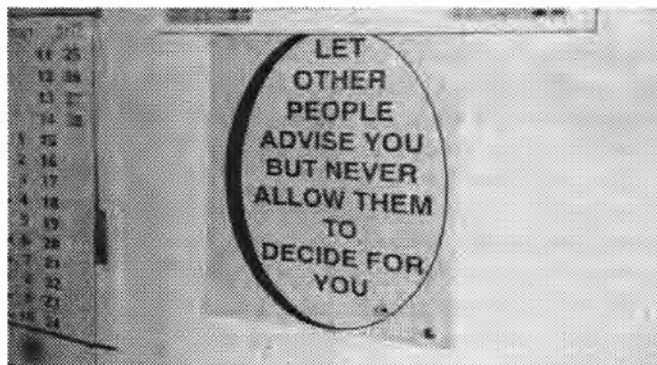
Viimeisin hiv-työn kohde on vankilat. ”Päädyttiin siihen, että vangit opettavat toisille vangeille, kuinka pitäisi suhtautua aidsiin. Saa nähdä kuinka tämä onnistuu. Alku näytti lupaavalta, mutta riskit ovat suuret. Suurin haaste on se, että vankilassa mitkään normaalisyteemit eivät toimi. Ehkä parhaiten pelaisi vankien tarkka kuunteleminen ja asioiden yhdessä puiminen mahdollisimman monelta kantilta. Ensimmäisenä vuonna vankilan päällikkö haukkui minut perusteellisesti, kun joku oli päästänyt minut hänen huoneeseensa. En olisi koskaan uskonut, että sama herra, joka aluksi haukkui minut perusteellisesti, nyt toivottaa minut ystävällisesti tervetulleeksi.”

Onnistunut koulutusprojekti on myös Sirpa Ewvarayen vetämä psykiatrinen projekti. Se on kehittynyt vuosien kuluessa. Siinä koulutetaan ruohonjuuritasolla terveydenhoitoalan ihmisiä koko Morogoron läänin alueella.

Kuntien välinen yhteistyö

Kuntien välinen yhteistyö ole varsinaisesti Vaasan kehitysmaaseuran toimintaa eikä Harri Kivelä ole ollut sinä mukana kuin alussa kolme vuotta. Toisen käden tieto seitsemän projektin evaluaatiosta on, että konkreettisia tuloksia ei oikein ole. ”Suuri ajatus oli, että tapaamme toisamme ja opimme toisiltamme, mutta mitään ei tehty. On parempi, että teemme jotakin yhdessä, koska tekemisessä opimme esimerkiksi kuinka virkamiehet ajattelevat, mikä on heidän osuutensa Morogorossa, kuinka paljon heihin luotetaan ja kuinka paljon valtaa heillä on. Virkamiesten rooli on suorittamista. Jos he osoittavat osaavansa ja ansaitsevat luottamusta, niin sitä enemmän kaupunki saa rahaa keskushallinnolta.”

Vaasan kehitysmaaseuralla on pitkälti kokemusta, paljon tietoa ja neuvoja jaettavana muillekin järjestötoimijoille. Mutta ”ehkä yksi tärkeimpiä neuvoja on kaupunginjohtajan työhuoneen seinällä: ’Me otamme mielellämme neuvoja vastaan, mutta muistakaa, että haluamme itse päättää omista asioistamme.’” Vaasan kehitysmaaseuran uusi hanke on museon perustaminen Morogoroon. Hanke on innostuneessa suunnitteluvaiheessa.

Motivaatiosta

Esityksensä loppuksi Harri Kivelä pohti vielä motivaatiota. Hän painotti, että kenttämatkalla kannattaa varata muutama päivä rentoutumista varten. Saarimatkat, kävelyretket, historiallisiin kohteisiin tutustuminen ja kyläjuhliin osallistuminen ovat esimerkkejä hyvistä kokemuksista, jotka osaltaan kasvattavat motivaatiota. *"Kerran olimme nuoren tytön aikuistumisjuhlassa. Tyttö oli ollut kuukauden omassa pienessä kopissaan, jotta iho olisi vaalentunut. Tässä huomaatte kuinka onnellinen, selvästi vaalentunut tyttö pitää silmiä kiinni varmaan jonkinlaisessa transsissa. Mielellämme halusimme antaa lahjan kuten kaikki. Mutta millainen lahja? 'No rahaa tietysti'. Sitten kysimme minne raha pannaan. 'Suuhun tietysti'. Onnellinen tyttö piti suutaan sen verran auki, että sinne sai työnnettyksi rahaa. Joku otti rahoja pois talteen, että lisää mahtuisi."*

Harri Kivelän puheenvuoron pohjalta toimittaneet Tiina Kontinen ja Elina Puhto.

Yhteisen hyvän etsimistä

Marja-Liisa Swantz
Antropologi ja elämän uskaltaja

Marja-Liisa Swantz on viettänyt suuren osan elämänsä Afrikassa ja Suomessa monissa erilaisissa rooleissa. Hän on opettaja, perheenäiti, antropologi, kehitys- kysymysten pohtija ja ratkaisumenetelmien kehittäjä ja kunnanvaltuutettu Hartolassa. Seminaarissa Marja-Liisa Swantz kertoi omasta elämästään. Hänen väitöskirjansa loppusanat 'common search for common good' eli 'yhteisen hyvän yhteistä etsintää' on leimannut hänen toimintaansa. *"Tätä elämäni on ollut, koko viidenkymmenenviiden vuoden aikani Afrikassa."*

Aikuisuus odottaa.

Neljän vuoden haaste

Marja-Liisa Swantz suoritti kandidaatin tutkinnon suomen kielessä, Suomen kirjallisuudessa ja suomalais-ugrilaisessa kansanrunoudessa, ja tutkinnon jälkeen hän lähti Englantiin. Siellä hän kuuli, että Afrikassa ei ollut päteviä naisopettajia. Se oli haaste, hän lähti neljäksi vuodeksi opettamaan Marangon opettajaseminaariin. Opetuskieli oli swahili ja kaikki aineet, väliillä kolmesta, piti opettaa swahiliksi. Kieli sujui edelleenkin. *"Koin sen todella sisäistetyksi tehtäväksi, olin kokenut henkilökohtaisen lähetyskutsun, saanut vapautuksen ja rauhan."*

"Ajattelen, että jo silloin tämä kaikki oli itsetutkistelua, vapaaehtoistyön tekemistä omassa työssäni ja ongelmassani. Kyselen miten vapaaehtoistyö nykyisin määritellään. Mikä tekee työstä vapaaehtoistyön? Onko kysymys arvoista, motivaatiosta, kutsumuksesta? Onko se työn ohella tehtyä työtä, onko se eläkevuosina tehtyä työtä. Ehkä täällä seminaarissa selviää, miten itse kukin aiheen määrittelee."

Seuraavaksi perheenemäntä mutta paljon muuta

Toinen Tansanian vaihe alkoi, kun Marja-Liisa Swantz kolmen vuoden Englannissa olon jälkeen tuli miehensä Lloyd Swantzin ja kahden pienen lapsen kanssa Dar es Salaamiin. Lloyd Swantz oli kutsuttu rakennuttamaan Luther Housea. Perhe asettui asumaan siihen kuudeksi vuodeksi. *"Silloin olin perheenäitinä, lapset olivat pieniä, kolmas syntyi Dar es Salaamissa."*

"Näinä vuosina koimme Tansanian itsenäistymisen, sen innostuksen ja synnytystuskan 60-luvun vuosina. Olimme

stadionilla kun Englannin lippu laskettiin alas ja Tanganyikan lippu hulmahti. Olimme siellä Sansibarin vallankumouksen vuodet ja Arushan julistuksen aikana. Todistimme kun ihmiset innostuneena lehviä kantaen kulkivat ja juoksivat pankkiin ajatellen, että kun pankit nyt yksityistetään niin mekin tästä saamme osamme.”

Antropologi

Marja-Liisa Swantz oli mukana perustamassa NNKY:tä (YWCA), jonka hosteli vieläkin on Dar es Salaamin postitalon vieressä. ”Koulutimme uusien ministereiden vaimoja, he olivat maaseudulta eivätkä koskaan asuneet kaupunkitaloissa.”

Marja-Liisa Swantz aloitteli tuolloin myös omaa antropologista tutkimustaan kylissä. Hän eli viisi vuotta tutkimuksen aikana yhteistä elämää Bunjun kyläläisten kanssa. Väitöskirjaan (Rituals and Symbols in Traditional Tanzanian Society) johtaneen tutkimuksen ydin oli elämän jakaminen yhden kylän ja sen naapurialueiden ihmisten kanssa. Marja-Liisa Swantz rakensi rannikolle Bunjuun, talon, jossa asui ja kirjoitti.

Mwavila

Marja-Liisa Swantz oli ottanut mukaansa seminaariin kotinsa seinältä Mwavilan kuvan, jota hän aina herätessään katsoo joka päivä. Mwavila on diviner, mganga, parantaja, joka on hyvinkin laajalti alueella tunnettu. Hänestä tuli erittäin hyvä ystävä Marja-Liisalle ja hänen kauttansa Marja-Liisa Swantz ymmärsi, millä lailla Afrikan viisaat analysoivat omaa yhteisönsä. Mwavila tiesi ketä hän pystyy auttamaan ja ketä ei. Ihmiset tulivat ongelmineen, hän lauloi ja keskusteli ihmisten kanssa ja Mwavila pystyi sitten sanomaan, mikä oli potilaan ongelmien syy.

Marja-Liisa Swantz istui mukana noin viidessäkymmenessä divinoimistapaamisessa. Mwavila oli psykologi ja sosiologi, joka analysoi omaa yhteisöään ja joka tiesi missä ongelmat olivat ja milloin hän pystyi ne näkemään.

”Tällainen tieto, joka ehkä on intuitiivista

tietoa, perustuu analyttiseen ajatukseen siitä, mitkä ongelmat meidän yhteisössämme ovat ja millä tavalla parantaja voin niihin vaikuttaa.”

Noituuden ja henkien käyttö tuntuu Marja-Liisa Swantzin mukaan viime aikoina lisääntyneen. Negatiivinen puoli tästä kulttuurista tulee esille, kun ongelmat kasvavat. Voimia käyttävät usein ne, jotka tekevät sitä rahojen saamista varten, he kaupallistavat sen. Marja-Liisa Swantz on ollut mukana tilanteissa, joissa kuolleita herätetään henkiin. Noituuden kaupallistajat saavat ihmiset uskomaan monenlaisia asioita.

Sepän tyttäreksi

Samassa yhteisössä oli myös mies-mganga, seppä Salumu Mkunzi, joka sanoi Marja-Liisalle Swantzille: ”Kuule, sinä nuori nainen, et voi täällä olla jos sinä et kuulu tähän yhteisöön. Minä adoptoin sinut tyttärekseni, sillä lailla sinä voit olla täällä.” Niinpä Marja-Liisa Swantz vietti vuodet kylässä Salumun tyttärenä, jolla oli myös sukulaisen velvollisuuksia. Hän auttoi henkimajojen rakentamisessa sekä koulun ja terveyskeskuksen saamisessa kylään.

Marja-Liisa Swantz ja Mwavila.

Kuntayhteistyötä

Marja-Liisa Swantz kertoi, että hänen elämänsä pisin vaihe on ollut toimiminen kehityskysymysten kanssa. Hän on ollut kollegojensa kanssa osallistavan suunnittelun PRA:n edelläkävijä. Joistakin Marja-Liisa Swantzin ystäväistä onkin tullut alalla kansainvälisestikin tunnettuja toimijoita. Tutkimusta ja kehityskysymyksiä Marja-Liisa Swantz ei ole vielä jättänyt. Hän on ollut aktiivisesti mukana Hartolan ja Singidan alueen välisessä kuntayhteistyössä kuusi vuotta. Seminaarin jälkeen hän on lähdyssä yhdessä Dar es Salaamin yliopiston

professorin Bertha Kodan kanssa alueelle tutkimaan naisten taloutta.

Yksi Marja-Liisa Swantzin lapsista on professori, ja on tehnyt väitöskirjansa Tansaniasta. Marja-Liisa Swantzin 65-vuotis- syntymäpäivien kunniaksi toimitettua kirjaa 'A Different Kind of Journey' varten tytär kävi Tansaniassa haastattelemassa Bunjun kyläläisiä. *"Taas eilen luin kirjaa, täytyy sanoa että todella hämmästytti, miten nämä ihmiset kokivat syvästi yhteistyöni heidän kanssaan",* Marja-Liisa Swantz kertoi. Kyläläiset kuvasi suhdettaan häneen: *"Hän piti meistä ja me pidimme hänestä, hän ei pelännyt meitä emmekä me pelänneet häntä. Kun hän tuli, me kaikki lopetimme muut työmme ja kyselimme toisiltamme kuulumisia. Me tunsimme hänet, hän tunsimme meidät. Emme edes häntä katsoessamme pitäneet häntä eurooppalaisena, hän oli samanlainen ihminen kuin minä, hänen kysymyksensä saivat meidät nauramaan, meillä oli hyvät suhteet mama Maendeleoon. Ja näin oli naisten ja miesten kanssa. Hän tuli jopa pellolle kanssamme. Nämä ovat asioita, jotka hänestä pitää muistaa."*

Ystävyyden voima

Marja-Liisa Swantz kertoikin, että yksi viesti jonka hän haluaisi antaa on se, että erilaisuudet ja ongelmat voidaan voittaa, jos ihmisten välillä on todellista ystävyyttä. Jo koulussa opettaja kutsui Marja-Liisa Swantzia totuudentorveksi. Tätä ominaisuutta hän kertoi harrastaneensa myös näissä Tansania-suhteissa. Vapaaehtoistyön anti on se, että se antaa vapauden luoda henkilökohtaisia suhteita, joiden kautta nämä ongelmat ratkeavat. Lopuksi Marja-Liisa Swantz totesi vielä: *"Tässä ei ole ennättänyt asettua eläkkeelle, eikä millään puoleen tuntiin saa tätä elämäntarinaa mahdutetuksi".* Lisää hänen vaiherikkaasta elämästään voi lukea kirjoista Omaa tietä etsimässä ja Aikani Afrikassa, jotka ovat saatavilla kirjastoista.

Marja-Liisa Swantzin puheenvuoron pohjalta toimittanut Tiina Kontinen.

Kepaa juurta jaksan

Uhusiano-seminaarin lauantai-iltapäivän keskusteluun osallistuivat Keon, Kepan ja Uhusianon seminaarilaiset ilman kummempaa paneelibyrokraatia.. Keskustelun aluksi Vilppu Palmberg asetti lyhyesti muutamia kysymyksiä pohdittavaksi.

1. Miten Kepa näkee roolinsa Keon suhteen, mitä haittaa ja hyötyä siitä on Kepan näkökulmasta?
2. Kepan tarkoitus on palvelu järjestöjä, mutta millä tavalla? Millaista palautetta järjestöt Kepalle antavat ja miten järjestöjen kannattaa toimia saadakseen parhaan hyödyn Kepan jäsenyydestä.
3. Miten Kepan runsaaseen kehityspoliittiseen toimintaan järjestöissä suhtaudutaan?

Palvelua vai kehitysjoukkoja

Keskustelun alkajaisiksi Marja-Liisa Swantz ja Leo Olasvirta pohtivat reippaasti, perustettiinkepa palvelujärjestöksi vai kehitysjoukkojärjestöksi. Marja-Liisa Swantz oli perustamassa Kepaa, palvelukeskusta, vuonna 1985, kun haluttiin saada vapaaehtoiset kehitysyhteistyöjärjestöt yhteen. Palvelukeskuksen ensimmäinen tehtävä oli kehitysjoukkojen kouluttaminen. Ajan myötä syntyi kiulu kehitysyhteistyötä tekevien ihmisten ja kehitysjoukkolaisten väliin. Kepan evaluoinnissa 1994-1995 suhtauduttiin kriittisesti kehitysjoukkojen toimintaan. Tarkoituksena ei ollut lopettaa kehitysjoukkojen toimintaa, vaan sitä piti evaluaation mukaan uudistaa, mainitsi Leo Olasvirta. *"Mutta se johti käytännössä siihen, että olemassa olevan muotoiset kehitysjoukot ajatettiin alas aika nopeasti."*

Villin kokeilun kausi

Tiina Kontinen kertoi Kepan vaiheista evaluaation jälkeen. Aikaa on kutsuttu villin kokeilun ja uuden etsinnän kaudeksi. Vapaaehtoisjoukkotoiminnasta luovuttiin ja pohdittiin mitä sen jälkeen. Kansalaisyhteiskunnan tukeminen ja kumppanuus nousivat keskeisiksi käsitteiksi ja vuonna 1997 pidettiin suuri kumppanuuskokous. Kepa halusi luoda kumppanisuhteita etelän kansalaisyhteiskuntien kanssa institutionaaliselta pohjalta, ei yksittäisten vapaaehtoisten kautta.

Vanhat kenttätöimistöt Sambiassa, Mosambikissa ja Nicaraguassa säilytettiin ja yhteystoimintajohdintoja lähetettiin muun muassa Tansaniaan, Brasiliaan, Indonesiaan ja Thaimaahan. Myös Intian kanssa tehtiin yhteistyötä. Tutkittiin miten kumppanuutta voitaisiin kehittää paikallisten järjestöjen kanssa. *"Osa maista on tipahtanut matkan varrella pois, nyt on maatoimistot Nicaraguassa, Sambiassa, Tansaniassa ja Mosambikissa. Sambiaa ollaan ajamassa alas ja avaamassa Aasiassa jokin uusi piste,"* Tiina Kontinen kuvaili.

Periaatejulistus ja strategiat

Kumppanuusajattelun pohjalta laadittiin Kepan periaatejulistus vuonna 1997. *"Kepa on kehittänyt itseään organisaationa ja*

miettinyt millaiset tavoitteet sillä järjestönä on. Uusin strategia on vuosille 2006 – 2010. Se perustuu ajatukseen, että Kefa toimii köyhdyttämisen lopettamiseksi maailmasta. Yksi keino tähän suuntaan on nimenomaan suomalaisten järjestöjen toiminnan vahvistaminen esimerkiksi kouluttamalla. Hankeneuvontapalveluita käytetään paljon sekä Suomessa että kenttämaissa. Strategiassa kehityspoliittinen toiminta on nouseva juttu ja sitä on painotettu enemmän kuin aikaisemmin: ei pelkästään palvelua, vaan myös vaikuttamista suomalaisiin päättäjiin, kuten eduskuntaan, edunvalvontaa ministeriöön päin, jotta suomalaisten järjestöjen toimintaedellytykset voidaan säilyttää”, Tiina Kontinen jatkoi.

Kenttätoimisto

Kepan Tansanian toimisto on nyt virallisesti kenttätoimisto. Anne Tarvainen kertoi, että vuonna 2006 tehtiin maa-kohtainen suunnitelma, jossa pohditaan, kuinka Kepan strategioita toteutetaan Tansaniassa. Päämääräksi otettiin Kepan jäsenjärjestöjen tansanialaisten kumppanijärjestöjen kyky taistella köyhdyttäviä rakenteita vastaan.

Koulutus on edelleen painopistealueena ja luvassa on mm. taloushallinnon ja projekti- suunnittelun peruskursseja. Tansanian Kefa järjestää myös poliittisen työn kursseja, joilla perehdytään siihen, miten vaikuttamistyötä tehdään. Anne Tarvainen otti esimerkiksi tällaisesta vaikuttamistyöstä sen, kuinka Tansanian kuurojen liitto voi vaikuttaa siihen, että kuurojen asiat otetaan huomioon Mkukutan (Tansaniaan köyhyyden vähentämisstrategia) tapaisessa dokumentissa.

Keihin keskitytään

Vastauksena kysymykseen kouluttajista Anne Tarvainen kertoi, että Kefa palkkaa paikallisia kouluttajia. Kepan Tansanian toimistossa on kaksi hankeneuvojaa ja poliittinen sihteeri. Toimistossa keskitytään yhä selkeämmin koulutuspalveluihin.

Kepan koulutustoiminnan esittely herätti seminaarin osanottajissa kysymyksiä myös siitä, kenelle koulutukset on suunnattu ja kuinka koulutustarve määritellään. Anne Tarvainen tarkensi, että koulutusta tarjotaan ensisijaisesti Training and Advice Plan (TAP)-sopimuksen Kepan kanssa tehneille järjestöille. ”Keskitymme TAP-järjestöihin eli emme valitettavasti voi noin vain kutsua kaikkia tansanialaisia järjestöjä meidän koulutukseemme, meillä ei riitä resurssi”, selvitti Anne Tarvainen linjauksen taustaa. Harmi, hän lisäsi.

Syksyllä 2007 Gertrude Mmbaga ja Anne Tarvainen ovat käyneet tapaamassa TAP-sopimuksen tehneitä järjestöjä, jolloin keskustelujen ja kysymysten lomassa käydään läpi organisaation kehittämistarpeita. Näin selvitetään, tarvitaanko järjestössä taloushallinnon vahvistamista vai haluaako järjestö vaikuttamistyöhön kouluttautumista (advocacy and lobbying-taidot) vai loogisen viitekehyksen tai hallinnon koulutusta. Näiden keskustelujen ja arviointien perusteella suunnitellaan ensi vuoden koulutuksia.

Seminaariväkeä. Edessä vas. Tuovi Tolonen ja Anne Tarvainen, oik. Elina Puhto ja Leo Olasvirta.

Jäsenpalvelutiimin huolia Helsingissä

Tuovi Tolonen kertoi Kepan jäsenpalvelutiimistä. Siihen kuuluu sihteeri ja kaksi koordinaattoria, joista toinen on keskittynyt kampanjoihin ja toinen, Tuovi Tolonen, vastaa järjestöjen edunvalvonnasta. Hänen mukaansa iso ongelma on järjestöjen osallistaminen toimintaan. Esimerkkinä hän kertoi ulkoministeriön suunnitelmasta ulkoistaa tiettyjen hankkeiden hallinto. Kefa on tiedottanut asiasta monin tavoin ja vuoden alussa se teki ulkoministeriön pyynnöstä asiasta selvityksen. ”Saimme ulkoministeriöltä 650 osoitetta järjestöiltä, jotka ovat hakeneet taikka saaneet viime vuosina hanketukea. Kaikille lähetettiin henkilökohtaisesti kutsu, mutta ehkä kaksikymmentä aktiivista osallistui”, Tuovi Tolonen harmitteli vähäistä osanottoa. Alhainen osallistumisinto on suuri ongelma, koska

järjestöt menettävät tilaisuuden vaikuttaa tärkeisiin asioihin, jotka koskettavat suoraan niiden omaa toimintaa.

Matkasaarnaajia

Seminaarin osanottajilta sateli Tuovi Toloselle useita kysymyksiä ja ehdotuksiakin jäsenjärjestöille suunnattujen tilaisuuksien ajankohdista ja järjestämispaikoista. Tuovi Tolonen kertoi, että kokoukset ja tapaamiset järjestetään yleensä iltaisin työajan jälkeen, koska suuri osa järjestöjen jäsenistä on työssä käyviä järjestö-vapaaehtoisia. Kepa maksaa matkakulut 17 euroa ylimenevältä osalta. Kepan jäsenistä 60 – 70 % on pääkaupunki-seudulta. Jäsenjärjestöjen moninaisuus on melkoinen haaste. *"Meidän järjestömme ovat hyvin erilaisia, Suomi on pitkä maa. Pohjoisin jäsen on Inarissa vai Ivalossako se oli. Suuri etäisyys on ongelma"*.

Viimeisimmässä jäsenkyselyssä Kepa oli saanut ehdotuksia toiminnan hajauttamisesta laajemmalle mm. sivutoimistojen ja matkasaarnaajien avulla. Henkilöresurssien vähäisyys ja toimintakentän laajuus ovat kuitenkin esteenä tämänkaltaiselle toiminnalle.

Kepa – puolueko

Seuraavaksi keskustelussa tarkasteltiin kysymystä Kepan poliittisesta vaikuttamistyöstä. Nykyisin Kepa painottaa kehityspoliittista vaikuttamista, se ottaa osaa kehitysyhteistyötä koskevaan poliittiseen keskusteluun Suomessa.

Leo Olasvirta esitti Gertrude Mmbagalle kysymyksen: *"Voisiko joku tehdä johtopäätöksen, että Kepa on yksi puolue lisää suomalaisten poliittisten puolueiden joukossa, joka tekee politiikkaa kehitysyhteistyön saralla?"* Gertrude Mmbaga vastasi kertomalla, että Kepa pyrkii vaikuttamaan poliittisiin puolueisiin, jotta esimerkiksi kehitysyhteistyön määrärahat saataisiin nostetuksi 0,7% tasolle. Kepa haluaa olla vaikuttamassa myös poliittisiin kysymyksiin, joista tehtävät päätökset vaikuttavat suoraan kansalaisjärjestöihin. *"Kepa ei yritä olla*

poliittinen puolue, vaan yrittää tehdä työtä kaikkien poliittisten puolueiden kanssa, jotta saisimme tuloksia aikaan eduskunnassa", tiivistä Gertrude Mmbaga Kepan poliittisen roolin.

Tiina Kontisen mukaan Kepa on asiantuntijajärjestö kehitysyhteistyön alueella. Se tuo asiantuntemuksensa käytettäväksi, kun se osallistuu kehitysyhteistyöstä käytävään keskusteluun.

Tango

Tansaniassa Kepaa vastaava kattojärjestö on Tango. Myös se ottaa osaa poliittiseen keskusteluun ja antaa lausuntoja ja tekee ehdotuksia ministeriöille. Gertrude Mmbagan mukaan Tango myös tiedottaa järjestöille poliittisista kysymyksistä. Nykyään Tansanian hallitus suhtautuu Tangoon positiivisesti ja kutsuu sen mukaan tilaisuuksiin ja keskusteluihin eli Tangolla on melko voimakas rooli. Anne Tarvainen lisäsi, että Tango kerää mielipiteitä jäseniltään ja saattaa kansalaisyhteiskunnan ajatukset hallituksen tietoon.

Maailma kylässä rulettia

Anne Tarvainen jatkoi keskustelua Kepan monista rooleista. *"Luulen, että järjestöjen voi olla vaikea nähdä poliittisen toimintamme hyötyjä, koska se ei ole kovin konkreettista ja tulosten saavuttaminen vie pitkän aikaa, kuten 0,7% tavoite. Työtä tehdään paljon, emmekä tiedä milloin näemme työn tuloksia, mutta ne tulevat kaikkien järjestöjen hyödyksi. Tähän voi kulua monta vuotta, kun taas neuvontapalveluista saadaan konkreettisia tuloksia heti."*

Anne Tarvainen jatkoi: *"Mielestäni pitää myös muistaa, että Kepalla on iso rooli kansainvälisyyskasvatuksessa. Maailma kylässä -festivaali on yksi tällainen asia. Kun kerron, että olen töissä Kepassa, ihmiset kysyvät että mikä Kepa, mutta jos tarkennan, että se järjestää Maailma kylässä -tapahtuman, kaikki tietävät mistä on kyse."* Tänä vuonna festivaalilla vieraili noin 70 000 ihmistä, joten sillä on suuri julkisuusarvo. Ainakin kerran vuodessa ihmiset Suomessa kiinnittävät huomiota globaaleihin kysymyksiin ja saavat tilaisuuden nähdä järjestöjen työn tuloksia.

Mennään bussilla

Gertrude Mmbaga kysyi seminaarin osanottajilta, onko heillä mielessään jokin järjestöille suunnattu palvelu, jota Kepa ei tarjoa mutta jota sen pitäisi tarjota. Harri Kivelä toi esille, että Kepan Tansanian kenttätoimisto on suureksi avuksi uusille järjestöille, jotka vasta aloittelevat hankkeita. *"Mutta esimerkiksi jos me konkaritkin tulemme Tansaniaan, niin ensimmäinen kysymys on, kuinka pääsemme lentokentältä Morogoroon tai kuinka voimme järjestää sitä tai tätä. Kyse on hyvin yksinkertaisista käytännön asioista. Noin kolmen vuoden ajan Tansanian Kepan vastaus on ollut, että se enää hoida tällaisia asioita. Ei ole kovin helppoa hoitaa konkreettisia pieniä asioita Suomesta käsin."*

Anne Tarvainen ehdotti, että tansanialainen kumppanijärjestö voisi auttaa tämänkaltaisissa käytännön järjestelyissä. Kommunikointi kumppanijärjestöjen kesken ei kuitenkaan ole niin sujuvaa ja tuloksellista kuin toivoisi. Lisäksi Vaasan kehitysmaaseuran kumppani on kaupunki eikä järjestö, joten tällaisen avun saaminen on vaikeampaa. Tansanian Kepa on koontunut listaa esimerkiksi Morogorossa ja Dar es Salaamissa minibusseja vuokraavista yrityksistä, mutta nämä tiedot eivät ole saavuttaneet kaikkia tarvitsijoita.

Gertrud Mmbaga lupasi, että Kepa pyrkii keräämään tarvittavia tietoja ja toimittamaan ne tarvitseville. Hän kuitenkin lisäsi, että Kepa pyrkii rohkaisemaan järjestöjä yhteistyöhön kumppaninsa kanssa myös käytännön asioissa ja kasvattamaan tällä tavalla tansanialaisten järjestöjen kapasiteettia, lisäämään yhteisymmärrystä kumppanijärjestöjen välille ja kaiken kaikkiaan voimistamaan hankkeiden tehokkuutta ja jatkuvuutta.

Karikoiden välttäminen

"Tavoitteemme on, että olemme mukana projekteissa jo suunnitteluvaiheesta alkaen", totesi Anne Tarvainen Kepan roolista uusissa hankkeissa. Näin Kepassa tiedettäisiin, millaisia hankkeita on suunnitteilla tai kun hankkeet suunnitellaan yhdessä Kepan kanssa, tavallisimmat karikot voidaan välttää. Myöhemmin asioihin on vaikeampaa ja vaikuttaa. Kepan tarjoamat hankkeiden seurantapalvelut ovat nykyään maksullisia. TAP-sopimuksen tehneiden järjestöjen hankkeissa palveluita tarjotaan yhdessä sovittujen raamien mukaan. *"Totta kai hätätapauksissa teemme parhaamme, mutta ymmärtäkää, että Tansaniassa on paljon järjestöjä. Emme voi vain kulkea ympäri maata miten sattuu. Meillä on TAP-sopimukset, joiden avulla olemme sopineet asioista ja voimme suunnitella työtämme."*

Ilmoittakaa

Anne Tarvainen kertoi myös, että järjestöiltä tulee paljon palautetta myös siitä, että Kepan Tansanian-työntekijöitä on vaikea tavoittaa toimistolta. Hän muistutti, että on hyvin tärkeää ilmoittaa Kepaan etukäteen tulostaan. *"Me haluamme palvella teitä, mutta teitä järjestöjä on kovin paljon ja matkustaminen vie Tansaniassa paljon ajastamme. Kaikki järjestöt eivät ole Morogoron ympärillä, niitä on ympäri maata. Nykyään teemme paljon työtä esimerkiksi Dar es Salaamissa emmekä paljonkaan istu toimistossa Morogorossa. Tiedottakaa meille ennen kuin tulette Tansaniaan."*

Survival-kurssi

Vilppu Palmberg ehdotti, että Kepa voisi kouluttaa tansanialaisia järjestöjä niin, että ne voisivat auttaa vierailemaan tulevia suomalaisjärjestöjä. Ehdotus sai seminaarin osanottajilta kannatusta ja Anne Tarvainen kertoi itsekin pohtineensa, että Kepan ehkä pitäisi tarjota 'Kuinka selvittää suomalaisten kanssa' -koulutusta tansanialaisille. Kurssilla kerrottaisiin suomalaisesta mentaliteetista ja ajattelutavoista sekä ulkoministeriön velvoitteista. Näin voisi tehdä yhteistyön helpommaksi ainakin uusissa hankkeissa. *"Me suomalaiset tulemme ja sanomme, okei, huomenaamalla me menemme vierailemaan klinikalla, sen jälkeen meillä on kahden tunnin tapaaminen lääkärin kanssa, lounaan jälkeen meillä sitä ja sitä ja illalla sitten meillä on kolmen tunnin raportinkirjoitussessio. Ja sitten keskiviikkona... Ja tansanialaiset sanovat: -Oh my God!",* Anne Tarvainen kuvasi.

Seminaarin paneelikeskustelun pohjalta toimittaneet Pia Mäkelä ja Elina Puhto.

Gerald Mathei

Heli Pimenoff

Monelle tansanialaiselle ja suomalaiselle rakas ihminen, hyvä ystävä ja kolmen lapsen isä Gerald Mathei on poissa. Hän kuoli äkillisesti aivomalariaan tai aivoverenvuotoon Morogorossa 2.11.2007 ja haudattiin omaan puutarhaansa 3.11.2007. Gerald Mathei palasi kotimaahansa kolmen kuukauden mittaiselta Suomen vierailultaan kolme viikkoa ennen kuolemaansa. Ennen lähtöänsä Suomesta hän sanoi olevansa onnellinen siitä, että hän on tuntenut olevansa kuin perheenjäsenen monessa suomalaisessa kodissa ja että hän haluaisi tehdä kaikkensa, jotta hänen tyttärillään olisi mahdollisuus koulutukseen ja onnelliseen elämään.

Gerald Mathei jäi itse varhain orvoksi eikä hänellä ollut mahdollisuuksia käydä kouluja. Hän oppi kuitenkin paljon arvokkaita asioita elämän koulussa. Hän kasvoi ihmiseksi, jonka keskeisiä arvoja olivat oikeudenmukaisuus, rehellisyys, ihmisten kunnioittaminen ja huomioiminen, yritteliäisyys ja ahkeruus. Hän oppi paitsi lukemaan ja kirjoittamaan ilman kouluja myös puhumaan kolmea eri kieltä, kilugurua, swahilia

ja suomea. Hänellä oli ilmiömäinen ihmistuntemus ja kyky ymmärtää erilaisia ihmisiä. Suomessa hän oli hyvän tahdon ja hyvän käytöksen lähettiläs, kansainvälisyyskasvatusta ja kehitysyhteistyötä parhaimmillaan. Ystävien suru on suuri.

Geraldin lapsille (Beatrice 13 vuotta, Rose 6 vuotta ja Mary 4 vuotta) on avattu tukitili heidän koulutuksensa mahdollistamiseksi.
Nordea 119835-93160

Gerald lähtee matkalle

Ville Pimenoff

Puhelin soi ja Jori ilmoittaa, että hän tulee Geraldin kanssa Helsingin rautatieasemalla kello 18.05. -Juu, vastassa ollaan, totean. Soitan ystävälleni Akille, että ehtikö hän illalla tulla tapaamaan Geraldia, vanhaa tuttua Morogorosta. Otettaisiin vähän olutta, kerrattaisiin Vilman ja Wanderin kesähäiden tunnelmia sekä mietittäisiin yhteisiä suunnitelmia mahdollisesta Tansanian-matkasta.

Elielin aukiolle harppoessani tunnistan jo kaukaa Geraldin suoraselkäisen hahmon. Halataan ja vaihdetaan viimeiset Vammalan kuulumiset. Heli on edellispäivänä istuttanut syksyn kukkasipulit ja Tommi on ollut huolissaan visakoivikostaan, mutta tyytyväinen, että pihasauna on jo melkein valmis. Gerald toteaa, että Kärppälässä valmistaudutaan talven tuloon. Jorilla on kiire kokoukseen, joten hän ja Gerald hyvästelevät. Henriikka soittaa kysyäkseen, mitä olemme illaksi suunnitelleet. Sanoin, että menemme ehkä Harjutorille saunomaan ja sieltä kotiin syömään.

Raitiovaunussa matkalla keskustasta Vallilaan nauramme Geraldin kanssa, että ratikassa on tungosta kuin Morogoron torilla. Eihän siinä muuten mitään, mutta raskas matkalaukku, jossa

on muun muassa työsaappaat ja moottorisaha, on hieman hankala liikuteltava. Matkalla kotiin käymme vielä kaupassa hakemassa Geraldin matkaeväät. Ensiyriyksellä matkalaukku painaa puntarin mukaan 38 kg. Toteamme, ettei kuljetus taida onnistua ilman lisämaksua. Päätämme kuitenkin yrittää matkaan täydellä varustuksella, mutta varmuuden vuoksi otan mukaan myös ylimääräisen laukun tarvittavaa kevennystä varten.

Gerald kalassa Pirunvuoren vuolteella

Heräämme nokkaunilta kun Henriikka tulee kotiin. ”Kuka on syönyt jääkaapista kaiken kookosrisoton”, tyttöystäväni tivaa. Siihen Gerald ehtii ennen minua vastata, että se oli tosi hyvää. Akikin ilmaantuu paikalle ja ilta vierähtää nopeasti yön puolelle, kun muistelemme yhteistä Mikumin safaria, kun jeepin rengas puhkesi keskellä savannia. Siinä Jarin ja Akin kanssa vahdimme jakoavaimet kädessä, ettei simba hyökkää samalla kun Gerald vitsailee ja vaihtaa rengasta. Entä kun juhlimme Villa Kivessä ystävämme Jarin tohtorinväitöskaronkkaa, jossa Gerald opettaa tohtorisväelle afrotanssin alkeet.

Taitavat keskustelun aiheet sivuta tulevaisuuttakin. Gerald kertoo miettineensä, ettei ainakaan heti ole naimisiin menossa, vaikka onkin tapaillut erästä tyttöä, ja muutenkin elämä näyttää menevän taas parempaan suuntaan. Gerald veistelee meille, että eikö olisi jo aika minun ja Akin hankkia lapsia. Kello on jo puoli kaksi, kun viemme Akin kotiin. Gerald ja Aki hyvästelevät. Sovimme, että jos vain mahdollista, niin tapaamme ensi keväänä Morogorossa.

Onneksi aamuyöstä ei ole paljoa liikennettä, joten ehdimme hyvissä ajoin lentokentälle. Lähtöselvityksessä nuori tyttö toivottaa hyvää huomenta. Lento lähtisi ajallaan ja vaihtoyhteys Amsterdamista olisi kunnossa, ei mitään ongelmia. Paitsi että matkalaukku painaa liikaa ja joutuisimme maksamaan lisämaksun 18 kilolta. Olemme sopineet Geraldin kanssa

Uhusiano-tiedote

strategian. Kysymme, kuinka paljon meidän pitää keventää laukkuja, jotta lisämaksua ei perittäisi. Me molemmat väläytämme charmikkaimman hymymme. Tyttö hymyilee takaisin ja sanoo, että keventäkää nyt vähän. Näin teemme ja matkalaukku lähtee ylipainoisena matkaan.

Hyväntuulisina istumme vielä kahvilla juttelemassa. Lupaam lähettää Tommin mukana valokuvan, jossa olemme isolla porukalla kalassa Pirunvuoren vuolteella. Gerald sai ahvenen. Hyvästelemme turvatarkastuksen edessä. Iskemme kämmentä ja halaamme. Sovimme vielä, että odotan kunnes Gerald on päässyt turvatarkastuksesta ja halaamme vielä lasiseinän läpi. Odottelen melko pitkään, kunnes Gerald ilmestyy lasiseinän taakse leveästi hymyillen. Elein ja ilmein minullekin selviää, että turvamies on löytänyt shampoopullon, jonka Gerald on reppuunsa unohtanut. Tämän takia koko laukku oli tyhjennetty ja tarkastettu. Ohi kiirehtivät matkailijat hymyilevät ja taitaa meitäkin huvittaa kun nauraan arvailemme, mitä toinen yrittää eleillään sanoa. Lopuksi painamme peukalot lasiseinään ja iskemme silmää. Kohtalo päätti, että nämä olivat viimeiset hetket, jotka yhdessä koimme.

Uluguru-vuoret.

Uhusiano r.y.:n yhteystiedot

Puheenjohtaja Vilppu Palmberg, Turku
vilppu.palmberg@mol.fi
050-3565204

Jäsenasiat Marja-Liisa Leino
bibi@kopteri.net
044-3540635
Rantatyöntie 21
38 460 MOUHIJÄRVI

Uhusiano r.y.:n puheenjohtajana jatkaa Vilppu Palmberg. Uuden hallituksen järjestäytymiskokouksessa selviää hallituksen muu työnjako. Seuraavassa tiedotteessa julkaistaan hallituksen varsinaiset ja varajäsenet tehtävineen.

Vuoden 2008 jäsenmaksut ovat seuraavat:

Jäsenjärjestöt	30 euroa
Henkilöjäsenet	20 euroa
Eläkeläiset ja työttömät	10 euroa
Opiskelijat	5 euroa
Kannatusjäsenmaksu	70 euroa

Jäsenmaksu maksetaan Uhusiano r.y.:n VSOP:n tilille numero 566006-212195

www.uhusiano.kopteri.net

Uhusiano-tiedote

Toimitus: Elina Puhto ja Pia Mäkelä
Kuvat: Marja-Liisa Leino s. 3, 5, 10 ja 12
Harri Kivelä s. 6, 7, 8, 9 ja 16
Pimenoff s. 15
Paino: Tehokopiointi, Tampere